

ОДЛУКА ЖИРИЈА О ДОДЕЛИ НАГРАДЕ СРПСКОГ СОЦИОЛОШКОГ ДРУШТВА „РАДОМИР ЛУКИЋ“ ЗА ЖИВОТНО ДЕЛО (у 2020. години)

Жири за доделу Награде за животно дело Српског социолошког друштва (ССД) „Радомир Лукић“ – у саставу: Јовица Тркуља, редовни професор Правног факултета Универзитета у Београду (у пензији), Драгољуб Ђорђевић, редовни професор Машинског факултета Универзитета у Нишу (у пензији), Владимир Вулетић, редовни професор Филозофског факултета Универзитета у Београду, др Срђан Шљукић, редовни професор Филозофског факултета у Новом Саду и др Милојица Шутовић, редовни професор Универзитета у Приштини с привременим седиштем у Косовској Митровици, после јавног позива Председништва Српског социолошког друштва (од 1. децембра 2020) да огранци, секције ССД, и одељења/одсеци/департмани за социологију са свих српских универзитета, институти и центри за социологију, као и остали колективни чланови ССД, или најмање 10 индивидуалних чланова у звању ванредног или редовног професора, односно еквивалентним научним звањима, предложе, до 30. децембра 2020. године, кандидате за доделу установљене награде – разматрао је један приспели предлог. Реч је о предлогу Департмана за социологију Филозофског факултета Универзитета у Нишу да се наведена награда додели професору др Ђури Шушњићу. Предлагач је пружио на увид био-библиографске податке, на основу којих је Жири могао да изнесе свој суд. При томе, Жирију су била сасвим прихватљива посебна образложење његовог научноистраживачког и наставног доприноса социологији, уз систематско бављење изучавањем кључних питања социолошке науке. Већина чланова Жирија су имала могућност да се упознају са доприносом Ђуре Шушњића српској социологији – упознавајући се континуирано, више деценија, са његовим научним прегалаштвом – тако да им се образложење предлагача увелико подударило са њиховим увидима у вредност његовог доприноса социологији.

Имајући у виду стваралаштво и резултате рада предложеног кандидата на пољу социологије, Жири је одлучио да Награду за животно дело ССД „Радомир Лукић“ за 2020. годину, додели предложеном кандидату – проф. др Ђури Шушњићу.

Образложење

Професор др Ђуро Шушњић је рођен 2. маја 1934. године у Рудопољу (Лика) где је завршио основну школу. Након завршене гимназије у Винковцима, уписао је Филозофски факултет Свеучилишта у Загребу, на коме је дипломирао 1959. године. Докторирао је на Катедри за социологију Филозофског факултета Универзитета у Београду 1965. године са темом „Појам закона у социологији“. Као стипендиста Фордове фондације усавршавао се на Колумбија универзитету (САД) школске 1965/66. године.

Утицај на Шушњићев социолошки профил (тематска усмереност, избор теоријско-методолошких приступа у проучавању проблема, итд.) имала је и запосленост, односно везаност за истраживачке институције. Наиме, током прве фазе у развоју каријере он је био запослен као истраживач у Институту друштвених наука у Београду. Потом је радио на више института и факултета у Србији и на подручју некадашње СФР Југославије. Предавао је Увод у методологију друштвених наука и Социологију идеја и веровања, касније Социологију религије на бројним факултетима у Србији (Филозофски факултет у Нишу, Филозофски факултет у Новом Саду, Филозофски факултет у Београду), у Хрватској (Филозофски факултет у Задру и Филозофски факултет у Загребу) и у Црној Гори (Филозофски факултет у Никшићу и Филозофски факултет у Подгорици).

Просветно-педагошки рад Ђуре Шушњића је, од почетка рада на Филозофском факултету у Београду представљао својеврстан изазов за њега, који је он континуирано унапређивао новим приступима настави и студентима. Активно је учествовао у извођењу наставе и испита на сва три нивоа академских студија из Методологије друштвених наука и Социологије религије. Предавао је на основним, магистарским и последипломским студијама на поменутиим факултетима и стекао углед изванредног предавача чија су предавања пунила амфитеатре и семинаре факултета. Одличне оцене које је редовно добијао у анкетама о вредновању педагошког рада наставника потврда су да студенти проф. Шушњића веома цене као предавача и да он међу њима ужива високу репутацију својим достојанственим наступом и коректношћу.

Потписом и рецензијама омогућио је да преко двадесет српских и југословенских социолога штампају књиге. На тај начин је допринео да социолошка и друга научна јавност добије низ вредних научних расправа и истраживачких студија посвећених различитим темама. Био је ментор и члан комисија за израду и одбрану тридесетак магистарских и докторских теза на југословенским универзитетима. Као председник или члан комисија за избор и реизбор универзитетских наставника и сарадника учествовао је у унапређивању на десетине асистената, доцената и ванредних професора на свим универзитетима у Србији и Југославији.

У својој професионалној каријери (у настави, научноистраживачком раду) професор Шушњић је професионално обављао своје функције поштујући прописе и професионалну етику. За остварене резултате на овом плану награђен је Наградом витез позива коју додељује Лига експерата – Лех у Београду.

Професор Шушњић је до сада објавио 16 књига и више од 150 чланака, огледа, осврта приказа, хроника, полемика и интервјуа. Међу објављеним публикацијама су књиге студија и монографија. Објавио је радове у међународним монографијама и зборницима радова и у часописима националног значаја. Његове књиге, штампане у више издања, користе се као уџбеник или додатна литература на универзитетима и вишим школама у земљи и иностранству. Неки од његових објављених радова преведени су на јапански, енглески, румунски и албански језик, а на руском књига о четири аутора који су писали о појму закона у социологији.

Научна сазнања, истраживачки налази и становишта проф. Шушњића била су често навођена, коментарисана у радовима многих српских аутора (као и оних из свих делова бивше Југославије), али и у радовима многих иностраних аутора. Неколико његових књига публиковано је у више издања: *Рибари људских душа* (7 издања), *Отпори критичком мишљењу* (3 издања), *Цветови и тла* (2 издања), *Знати и веровати* (2 издања), *Дијалог и толеранција* (3 издања), *Сократ – живот за истину*, *Жетва значења*, *Методологија – критика науке* (6 издања) и *Религија 1, 2*, (2 издања), *Драма разумевања* (2 издања) и спадају међу најчешће цитиране изворе написане из пера социолога у Србији.

Захваљујући томе, он је један је од цитиранијих српских социолога. Према подацима Српског цитатног индекса радови професора Шушњића цитирани су у 129 текстова објављених у часописима који се реферирају у Српском цитатном индексу. Поред тога, његових 500 радова цитирани су на Google scholar-у.

О Шушњићевом сазнајном доприосу српској социологији говре и друге његове књиге и студије: *Недовршен разговор – огледи из теорије историје* (2008), *Огледи о скривеној страни ствари* (2012), *Теорије културе – предавања*, (2015), *Сјај одломка – прилози отвореној антропологији* (2019), *Сећање и заборављање – лично и званично* (2019).

Увидом у ове радове професора Шушњића може се закључити да су они настали као плод посвећеног, студиозног и систематичног рада аутора, који социолошке теме и друштвене проблеме увек разматра примереном научног метода, из угла различитих теоријских парадигми, уз изношење јасног властитог становишта о њима. Његове књиге су

критички валоризоване у преко 50 приказа објављених у домаћим и страним часописима. Појединим његовим књигама посвећени су тематски бројеви часописа *Гледишта* и *Српска политика мисао*, где су о научном доприносу писали угледни академици и професори универзитета.

Наведене књиге/студије су вредан систематски допринос српској социологији, који се односе на проблеме сазнања, методологије друштвених наука и религије. Аналитички критички приступ, који се у њима развија, значајан је, не само као извор достигнутих социолошких сазнања у том веома значајном пољу њеног интересовања, већ и као ваљан методолошки оквир за даља истраживања могућности социолошких сазнања и развоја.

Непрекидно, од самог почетка своје универзитетске каријере, професор Шушњић се предано бави научноистраживачким радом. Учествовао је у бројним пројектима из области социологије. Посебну заслугу имао је као сарадник Института друштвених наука у Београду, Института за друштвена истраживања Филозофског факултета у Нишу и као руководилац истраживачких пројеката. Посебно је био ангажован на неколико пројеката тематски блиских његовим основним интересовањима, попут пројекта Социокултурни развој (СКРП), Потпројект: Религија и друштвени развој, ИДИС, СИЗ, Загреб 1990; Религија и ситуација у Хрватској, ИДИС, Министарство знаности, технологије и информатике Републике Хрватске СИЗ, Загреб 1991.

Учествовао је на преко 20 домаћих и међународних стручних и научних конференција. На неким од ових скупова имао је и уводна предавања. Одржао је читав низ предавања на јавним трибинама широм бивше Југославије. Добитник је Повеље за предавачку делатност на Коларчевом народном универзитету у Београду.

По оцени Жирија професор Шушњић је успешно користио различите теоријске парадигме и друге системе идеја, веровања и праксе, у својим јавним наступима и расправама широког круга питања из домена социологије религије, методологије друштвених истраживања, студија културе, историје антропологије и других. Захваљујући томе он је допринео појашњењу неких од основних појмова и друштвених феномена који су у фокусу више посебих социолошких дисциплина, али и других хуманистичких наука.

Његове расправе посвећене дијалогу, толеранцији, манипулацији, идеологији/идеологијама, култури, традицији, вери, научном закону и општости у науци, итд, у којима је социолошки приступ оплемењен другим научним и филозофским перспективама, подстичу научну радозналост и критичко мишљење, иницирају многа питања и научне проблеме. Ма колико писане помало изван одеређеног дисциплинараног кључа, језгровитост и методолошка утемељеност допринела је томе да више његових књига буде коришћено као уџбеничка литература не само на универзитетима у Србији, него и у региону.

Наведена анализа научног, стручног и просветног доприноса Ђуре Шушњића представљају само део укупног доприноса српској социологији, који се овим образложењем само информативно може исказати. У том смислу, овај извештај Жирија треба схватити као подсећање на богату животну биографију и врло успешну социолошку каријеру. Својим наставним и научним радом, учешћем у раду института и факултета на којима је радио проф. Шушњић је значајно допринео утемељењу социологије као научне и наставне дисциплине, посебно Методологије друштвених наука и Социологије религије, чиме је допринео афирмацији не само теоријске универзитетске, већ и примењене социологије у Србији, ширећи интересовања социолога за нова научна и истраживачка поља.

Закључак

Једногласно мишљење чланова Жирија је да **проф. др ЂУРО ШУШЊИЋ** заслужује струковно признање за његов укупан допринос на пољу социологије и за изузетне резултате

који је постигао у научно-истраживачком, образовно-педагошком и јавном професионалном раду, па га **Жири препоручује Скупштини ССД да му додели *Награду Српског социолошког друштва „Радомир Лукић“ за животно дело, за 2020. годину.***

У Београду: 10. 6.2021.

Жири за доделу Награде ССД за животно дело „Радомир Лукић“:

Др Јовица Тркуља, ред. проф. Правног факултета
Универзитета у Београду (у пензији)

Др Драгољуб Ђорђевић, ред. проф. Машинског факултета
Универзитета у Нишу

Др Владимир Вулетић, ред. професор Филозофског факултета
Универзитета у Београду

др Срђан Шљукић, редовни професор Филозофског факултета
Универзитета у Новом Саду

др Милојица Шутовић, редовни професор Универзитета у Приштини с
привременим седиштем у Косовској Митровици
